Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

MŪSŲ PASTOGĖ

Eina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina – Price $1.50 2007.08.08 Nr. 31 (3051)

Lietuvos Valstybingumo Šventė Adelaidėje

Šių metų liepos 5 dieną Adelaidės Lietuvių Namuose paminėta Lietuvos Valstybės Šventė. Plačiau apie šią šventę skaitykite "M.P." psl. 3.
Iš kairės: Italijos generalinis konsulas Mr Tommaso Coniglio su žmona, LR Garbės konsulė Adelaidėje Janina Vabolienė ir Liucija Vaičiulevičius.

Vytautas Doniela — Lietuvos įvykių apžvalga

Pagerbė Medininkų aukas

Prieš 16 metų Medininkuose žuvusių pareigūnų artimieji buvo maloniai nustebinti, kai pirmą kartą anksti ryte į pačią tragedijos vietą pagerbti Medininkų aukų susirinko tiek daug svečių. Pasak vieno čia žuvusiųjų našlės Alytės Musteikienės, giminės kasmet atvyksta švintant, kad ant memorialo padėtų gėlių tuo laiku, kai pareigūnai buvo nužudyti: "visus 15 metų čia ankstyvais rytais buvome vieniši, o šiemet sulaukėme tiek garbingų svečių". Dar prieš penkias ryto prie Medininkų memorialo atvyko Prezidentas Valdas Adamkus, Seimo Pirmininkas Viktoras Muntianas, vidaus reikalų ministras Raimondas Šukys. Atostogaujantį Premjerą Gediminą Kirkilą pavadavo Vyriausybės kancleris Valdemaras Serapinas.

Į Afganistaną – speciali kovos karių grupė

Rugpjūčio 1 d. Lietuvos kariuomenės Specialiųjų operacijų eskadrono "Aitvaras" kariai įsijungė į alijantų pajėgų veiksmus Afganistano pietuose. Misija truks apie metus. Lietuvos ir kitų NATO šalių kariai per tą laiką vykdys specialiąją žvalgybą, vadinamųjų teroristų identifikavimo, sulaikymo ir neutralizavimo kovines užduotis. Pietų Afganistane, pagrindinių Afganistano gyventojų paštunų srityse, vis stiprėja vietinių kovotojų pasipriešinimas amerikiečių vadovaujamai krašto priežiūrai, todėl JAV skatina, kad ir kiti kraštai į sukilėlių slopinimą įsijungtų aktyviau. Alijantai, jų tarpe ir lietuviai, savo operaciją prieš vietinius sukilėlius vadina amerikiečių duotu vardu "Enduring Freedom".

Teigiamai atsakydama į amerikiečių kreipimąsi, "Aitvaro" karius siųsti į misiją Pietų Afganistane LR politinė ir karinė vadovybė nusprendė šių metų vasarį. Kovinėse užduotyse Afganistane jie dalyvaus pirmą kartą. Kaip kovinio pobūdžio kariai, tam tikras lietuvių skaičius Afganistane dalyvavo ir anksčiau – bet tai buvo sovietiniuose daliniuose, kai šie apie 10 metų bandė nuslopinti afganų pasipriešinimą į nepaklusnų kraštą įsiveržus Sovietų Sąjungai.

Atskirai, jau keleri metai Afganistane dirba lietuviai, kurių tikslas – atstatyti krašto viduryje esančią gan ramią Goro provinciją.

Lietuva dar neturės lengvatų JAV vizoms

Lietuva nusivylusi, kad ji nepateko į sąrašą tų Rytų Europos valstybių, kurioms JAV numato suteikti bevizį režimą, - rašo „Kauno diena". JAV Kongresas pradėjusią savaitę priėmė įstatymą, kuris ateityje gali sudaryti sąlygas kai kurių Rytų Europos valstybių, atitiksiančių JAV nustatytus kriterijus, piliečiams be vizų vykti į JAV.

Kaip praneša LR Užsienio reikalų ministerija, į lengvatinį sąrašą patenka tos valstybės, kurių piliečių prašymų atmetama nedaug, būtent ne daugiau kaip 10%. Bet ir šis faktas yra tik vienas iš kelių reikalavimų. Dėl paraiškų vizai gauti procento (mažesnis nei 10% vizų atmetimo procentas) ne visos bevizio režimo siekiančios šalys, tarp jų ir Lietuva, Vengrija, Latvija, Lenkija, Slovakija, Rumunija, iš karto taps bevizės programos dalyvėmis.

Pagal oficialius duomenis, Lietuvoje atmestų vizų procentas pernai buvo net 27.7 %.

Nukelta į 2 psl.

Restauruos istorinės vertės Trakų bažnyčią

Nuotraukoje – Trakų bažnyčia.

Apsilankęs restauruojamoje Trakų Švenčiausios Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčioje ir apžiūrėjęs čia atidengtos XV a. bizantiškos tapybos freskos fragmentus, Prezidentas Valdas Adamkus sakė tikįs, jog bus rasta ir pinigų, ir ryžto išsaugoti ir restauruoti šį unikalų istorinį pastatą. "Šiandien pamačiau tai, ko nebuvau matęs, nors esu gana gerai susipažinęs su istorijos faktais. Mūsų visų pareiga yra plačiai atskleisti šiuos unikalius dalykus visuomenei, ypač jaunajai kartai, nes turime kuo didžiuotis, turime ką atkurti", - sakė V. Adamkus, itin domėjęsis freskų atradimo istorija.

Atliekant tyrimus aptikta, kad po tinku esama XV a. freskų, kurios gali siekti bažnyčios statytojo Vytauto Didžiojo laikus. Šiuo metu atidengta apie 20 kvadratinių metrų sienos tapybos, bet akivaizdu, kad tikrasis freskų plotas daug didesnis. Iki šiol Lietuvoje iš XV a. tapybos buvo surasta tik maždaug 2 kvadratinių metrų freska Vilniaus arkikatedros požemyje. Trakuose atidengti Vytauto laikų sienų tapybos fragmentai prilygsta tuo pat metu sukurtam Lenkijos Liublino pilies Švč. Trejybės koplyčios dekorui su vieninteliais išlikusiais autentiškais karaliaus Jogailos atvaizdais.

Trakuose V. Adamkui ir kardinolui Audriui Juozui Bačkiui buvo parodytas vienas iš atidengtų siužetinės freskos fragmentų – Senojo Testamento pranašas Jokūbas, laikantis glėbyje dešimt savo sūnų, su išlikusiais užrašais kirilica. Pasak freską atidengusio restauratoriaus Vytauto Railos, šios freskos siužetas yra labai retas bizantinėje tapyboje. Restauratorius spėja, kad panašios tapybos dar gali būti aptikta presbiterijoje, šalia didžiojo altoriaus, ištapyti galėję būti ir bažnyčios skliautai.

Trakų bažnyčios restauravimo projekto vadovas Antanas Gvildys sako, jog pirmuoju etapu bus tvarkoma bažnyčios išorė – stogas ir fasadai, langai ir teritorija. Antrajame etape bus tvarkomas interjeras – atliekami archeologiniai tyrimai, tiesiami inžineriniai vandentiekio, šilumos ir apšvietimo tinklai, dedamos grindys, toliau atidengiama sienų tapyba, restauruojami altoriai ir kt.

Bendra darbų sąmata sieks apie 10 mln. litų, tačiau į šią sumą nėra įskaičiuotas bizantinių freskų restauravimas, taip pat polichromijos atkūrimas, išsamūs menotyriniai tyrimai. Trakų bažnyčią numatyta restauruoti iki 2009 m., kai bus minimas jos 600 metų jubiliejus. Laiko ir negandų ne kartą niokota Trakų bažnyčia išsaugojo apie 500 vertingų sakralinės dailės ir architektūros kūrinių. Pasak dailės istorikų, bizantinė tapyba puošusi ir Trakų salos pilies skliautus, tačiau sovietmečiu atstatant pilį ji buvusi sunaikinta, teisinantis, jog "pati nukritusi". LGITIC

Airijos lietuviams – internetinė svetainė

Rugpjūčio 1 d. oficialiai pradėjo veikti Airijos Lietuvių Bendruomenės (ALB) internetinė svetainė **www.alb.lt** Čia bus pristatoma ALB ir jos veikla, Airijoje vykstantys lietuviams ir jų draugams skirti renginiai, pateikiamos nuorodos į įvairių emigrantams reikalingų organizacijų puslapius bei nuorodos į Airijos lietuviams aktualius žiniasklaidoje pasirodžiusius straipsnius.

Interneto svetainės lankytojai taip pat galės užsiregistruoti ir tapti ALB nariais. Jais gali tapti visi Lietuvai, Lietuvos kultūrai ir kalbai neabejingi asmenys, gyvenantys arba gyvenę Airijoje ir besilaikantys ALB įstatų. Airijos Lietuvių Bendruomenė atstovauja visiems Airijoje gyvenantiems lietuviams, tačiau siekia, kad kuo daugiau registruotų narių aktyviai dalyvautų bendruomenės veikloje.

Interneto svetainės sukūrimą iš dalies finansavo LR Užsienio reikalų ministerija.

ES paramą prižiūrės Valstybės kontrolė

Europos Sąjungos (ES) struktūrinės paramos 2007-2013 metais auditą ir toliau vykdys Valstybės kontrolė. Lietuva – viena iš nedaugelio ES šalių, kur struktūrinių lėšų panaudojimo vertinimą atlieka pati aukščiausia audito institucija.

Tačiau Valstybės kontrolierės Rasos Budbergytės teigimu, audito funkciją Valstybės kontrolė 2004-2007 m. atliko itin gerai, todėl nuspręsta tęsti darbą. "Aukščiausios audito institucijos pareiga yra prižiūrėti, kaip atliekamas auditas, o ne pačiai jį vykdyti. Mes norėjome atsisakyti tai daryti, kaip pasielgė Slovakija ir Vengrija. Tačiau Europos Komisija bei Europos audito rūmai itin palankiai įvertino mūsų darbo rezultatus", - sakė ji. Dėl šios priežasties Seimo Europos reikalų komitetas pritarė Vyriausybės prašymui, kad artėjančio laikotarpio struktūrinės paramos audito funkciją vykdytų Valstybės kontrolė.

R. Budbergytės teigimu, artėjantį laikotarpį europinių lėšų skyrimą reguliuos nauji reglamentai. Dėl to turi būti sukurta naujų taisyklių, sistemų, užtikrinančių, kad gauti pinigai bus panaudoti efektyviai. Per pastaruosius trejus metus Valstybės kontrolė neužfiksavo nė vieno atvejo, kad Europos struktūrinė parama Lietuvoje panaudojama netinkamai. "Sistema, užtikrinanti, kad gauti pinigai būtų išleisti patikimai, veikia. Visos gaunamų lėšų valdymo ir kontrolės sistemos taip pat veikia tinkamai", - sakė R. Budbergytė. LGITIC

Vytautas Patašius

Trumpai iš visur

♦ Liepos 30 d. Faro saloje Baltijos jūroje (prie pat Gotland salos) mirė 89 metų amžiaus Ingmar Bergman, garsus Švedijos filmų direktorius. Atkreipęs dėmesį savo filmų kontraversinėmis temomis, jis yra pastatęs 54 filmus ir 126 vaidinimus teatruose.

♦ Liepos 31 d. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba nutarė pasiųsti tarptautinę taikos palaikymo armiją į Darfur sritį Sudano vakaruose. Numatyta nusiųsti 19,555 karius ir 6,432 policininkus. Australija sutiko prisidėti prie taikos palaikymo, nusiųsdama šiek tiek gydytojų ir slaugių, bet ne karių. Per paskutinius 4 metus Darfur srityje žuvo bent 200,000 žmonių.

♦ Liepos 31 d. Afganistane Taliban sukilėliai nužudė dar vieną pagrobtą įkaitą iš Pietų Korėjos ir pakartojo grasinimą nužudyti likusius 21 įkaitus (tris vyrus ir 18 moterų), jei Afganistano vyriausybė neišleis iš kalėjimo 23 kalinamus Taliban sukilėlius.

♦ Rugpjūčio 1 d. Taliban sukilėliai nužudė 4 Afganistano teisėjus Paktika srityje. Jų kūnai rasti netoli Ghazni miesto toje pat srityje, kur Taliban laiko pagrobtus pietų korėjiečius.

♦ Rugpjūčio 1 d. vakare, didžiausio judėjimo metu, sugriuvo didžiulis tiltas per Mississippi upę Minneapolio mieste, JAV Minnesotos Valstijoje. 300 metrų ilgio tilto dalis įgriuvo į upę, pusiau perkirsdama tilto apačioje važiavusį prekinį traukinį ir nusinešdama į vandenį apie 50 automobilių. Žuvo 13 žmonių, keli išgelbėti žmonės buvo kritiškai sužeisti. Tiltas buvo 40 metų senumo. Pusė jo buvo laikinai uždaryta remonto darbams. Sulėtintas judėjimo greitis sumažino katastrofos aukų skaičių.

♦ Rugpjūčio 2 dieną Afganistane Taliban sukilėlių vadovybė sutiko susitikti su Pietų Korėjos diplomatais derėtis dėl korėjiečių įkaitų likimo. Afganistano vyriausybė atsisako paleisti kalinamus Taliban sukilėlius, nes tai tik kurstytų sukilėlius grobti vis naujus įkaitus.

♦ Rugpjūčio 2 dieną Artur Čiligarov vadovaujama rusų ekspedicija pasiekė Šiaurės Ašigalį ir nuleido Rusijos vėliavą ant jūros dugno Ašigalyje. Rusai tvirtina, kad Lomonosov povandeninė kalnų grandinė yra Sibiro kontinentalinio šelfo tęsinys ir Šiaurės Ašigalis turėtų priklausyti Rusijos ekonominei zonai. Kitos Arktikos valstybės skeptiškai vertina Rusijos pretenzijas.

♦ Šių metų musonų sezonas sukėlė didžiulius potvynius Indijoje, Bangladeše ir Nepale. Potvyniai izoliavo apie 20 milijonų žmonių. Vien Indijoje potvyniuose prigėrė apie 1100 žmonių.

♦ Rugpjūčio 3 dieną Didžiosios Britanijos veterinarai nustatė, kad galvijai, esantys ūkyje, apie 50 kilometrų į prietvakarius nuo Londono, yra užsikrėtę snukio ir nagų liga. Ūkis buvo tuoj izoliuotas, Didžiojoje Britanijoje uždraustas gyvulių transportas. Australijos oro uostai tikrina visus keleivius, atvykstančius iš Didžiosios Britanijos, kad neįvežtų ligos virusų.

Didžiojoje Britanijoje vyrauja nuomonė, kad snukio ir nagų ligos virusai atklydo į užkrėstą ūkį iš netolimos veterinarijos laboratorijos – "Institute for Animal Health", nes ligos viruso atmaina, kuria užkrėsti galvijai, yra naudojama gaminti skiepus, kurie neseniai buvo ruošiami šiame Institute. ❑

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

Žymiai sumažėjo mokinių skaičius

2006-2007 mokslo metais Lietuvos mokyklas lankė 24,000 mažiau mokinių nei prieš tai buvusiais. Tam didžiausios įtakos turėjo mažėjantis mokyklinio amžiaus vaikų skaičius, teigia Lietuvos statistikos departamentas. Departamento duomenimis, labiausiai sumažėjo pagrindinę mokyklą lankiusių mokinių skaičius. 2006-2007 metais 5-10 klasėse mokėsi 14,000 mažiau mokinių nei prieš tai buvusiais metais.

Anot Statistikos departamento, didžiausią įtaką besimokančiųjų skaičiui turėjo šalyje mažėjantis mokyklinio amžiaus vaikų skaičius. Departamento duomenimis, nuo 2000-ųjų 15% sumažėjo 7-19 metų amžiaus gyventojų skaičius. Praėjusiais metais buvo 107,000 mažiau minėto amžiaus gyventojų nei 2000-aisiais. Atitinkamai bendrojo lavinimo mokyklose mokėsi 90,000 mažiau vaikų.

Nors ir mažėja mokinių, tačiau pastaraisiais metais didėja pagrindinio ir vidurinio išsilavinimo siekiančių jaunuolių skaičius. 2006-2007 mokslo metais pagrindinio išsilavinimo siekė 96%11-16 metų amžiaus jaunimo, vidurinio – 78% 17-18 metų amžiaus jaunimo. Tuo tarpu 2000-2001 mokslo metais pagrindinio išsilavinimo siekė 93%, o vidurinio – 65% jaunuolių. Taip pat daugėja šešiolikmečių, įgijusių pagrindinį išsilavinimą, ir aštuoniolikmečių, baigusių vidurines mokyklas.

Lakūnas akrobatas Jurgis Kairys liko gyvas

Šaltakraujiška reakcija ir meistriškas pilotavimas nuo mirties padėjo išsigelbėti vienam geriausių pasaulio lakūnų Jurgiui Kairiui. Po respublikinių žirgų lenktynių Utenos hipodrome, savo programą lėktuvu Jak-52 atlikdamas J. Kairys buvo priverstas leistis avariniu būdu ir tik per stebuklą liko gyvas ir sveikas. Jis atlikinėjo aukštojo pilotažo figūras. Per paskutinę J. Kairio programos dalį jo lėktuvo variklis ėmė trūkčioti, kol visai prapuolė trauka. Užgesus varikliui, J. Kairys turėjo akimirksniu apsispręsti, kurioje vietoje būtų saugiausia nutūpti – jis pasirinko aikštelę netoli stadiono, kurioje nebuvo žmonių: "Liko vienintelis kelias – bandyti lėktuvą nutupdyti, tiksliau, nusklęsti juo ant žemės". Sėkmingai nusileidęs J. Kairys sakė, jog "svarbiausia – likau sveikas, visa kita nesvarbu".

Lietuviai skraido vis daugiau

Į Lietuvos oro uostus pirmąjį šių metų pusmetį atvyko ir išvyko milijonas keleivių – 25.9% daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu pernai. Statistikos departamento duomenimis, daugiausiai keleivių atvyko ir išvyko į Didžiąją Britaniją (16.3%), Vokietiją (12.6%), Daniją (11.3%). Didžioji dalis keleivių (86.2%) atvyko ir išvyko reguliariais skrydžiais – 25% daugiau nei pernai pirmąjį pusmetį.

Šiemet pirmąjį pusmetį Lietuvos oro uostuose pakilo ir nutūpė 20,200 Lietuvos ir užsienio oro bendrovių lėktuvų – beveik 20% daugiau nei pirmąjį 2006-ųjų pusmetį. Vien Lietuvos oro bendrovės per pirmąjį šių metų pusmetį skraidino 337,300 keleivių – apie 10% daugiau nei tuo pat metu pernai.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS, LGITIC ir "Bernardinai".

Jaunimo ekspedicija į Sibirą

(ELTA). Trečiadienio, rugpjūčio 1d. pavakarę 22 jaunuolių grupė pradėjo savo kelionę į lietuvių tremties ir įkalinimo vietas Krasnojarsko srityje Sibire. Akciją "Misija Sibiras" jau antrus metus iš eilės organizuoja Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LiJOT). Kartu su jaunuoliais į misiją patraukė ir Lietuvos ambasadorius Didžiojoje Britanijoje Vygandas Ušackas su sūnumi. Pasiekę Krasnojarską ekspedicijos dalyviai planuoja traukiniu pajudėti iki Kamarčiagos. Jie ketina išlipti toje stotelėje, kur būriais buvo laipinami tremtiniai iš Lietuvos. Vėliau jaunimas bandys ieškoti transporto arba keliasdešimt kilometrų žygiuos pėsčiomis po Šalinskajos apylinkes.

Vadovaujama profesionalaus vadovo, jaunimo grupė lankys kapus ir išlikusias gyvenvietes 100 kilometrų spinduliu nuo rajono centro Šalinskajos. Šio kilnaus žygio dalyviams teks pastatyti naujų ir atstatyti apgriuvusius kryžius, rauti žolę, kirsti krūmus, medžius. Jaunimas tvirtins lenteles, žyminčias lietuvių trėmimo ir žūties vietas, stumdys išlikusius betoninius antkapius.

Pati ekspedicija truks 20 dienų. Gyvenama bus laukinėmis gamtos sąlygomis – nuolat persekiojant uodų ir mašalų spiečiams. Nakvojama bus tik palapinėse, vandens ieškoma aplinkinėse gyvenvietėse. Žygeiviams teks įveikti ne vieną dešimtį kilometrų pėsčiomis, ant nugarų tempiant visą mantą. Jų kuprinės sveria daugiau nei 20 kilogramų.

"Misija Sibiras" projektas – tai galimybė jauniems žmonėms parodyti patriotiškumą ir pilietiškumą, savo pavyzdžiu skatinti bendraamžius domėtis šalies praeitimi, priminti visuomenei laisvės kainą, pažymi organizatoriai. Pagrindinis dalyvių įsipareigojimas – savo įspūdžius fiksuoti nuotraukose bei dienoraščiuose, o grįžus dalyvauti rengiant parodas, bendrauti su žiniasklaida ir visais kitais būdais prisidėti prie projekto, skirto patriotiško jaunimo ugdymui, viešinimo.

Ekspedicijos projektą globoja Europos Parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis ir buvęs Prezidentas Algirdas Brazauskas. Praėjusių metų vasarą LiJOT surengė tris sėkmingas ekspedicijas į Irkutsko, Komijos ir Tomsko sritis, kurių metu jaunimas tvarkė lietuvių kapines, susitiko su ten gyvenančiomis lietuvių bendruomenėmis, pasakojo jiems apie dabartinę Lietuvą. ❑

Aukso medalis jauniems matematikams

Iš 48-osios tarptautinės moksleivių matematikos olimpiados Vietname grįžtantys Lietuvos moksleiviai parsivežė pirmąjį aukso medalį. Komanda gavo ir du bronzos medalius. Tai geriausi iki šiol buvę Lietuvos mokinių laimėjimai tarptautinėje matematikos olimpiadoje. Aukso medalį pelnė Kęstutis Česnavičius, Kauno technologijos universiteto gimnazijos mokinys. Jis jau įstojo tęsti mokslų į Bremeno Universitetą Vokietijoje. Du bronzos medalius olimpiadoje iškovojo Vilniaus licėjaus moksleiviai Aistis Atminas ir Vytautas Grūstys. Dar vienas licėjaus moksleivis – Gytis Žilinskas apdovanotas pagyrimo raštu. Tarptautinėse mokinių matematikos olimpiadose Lietuvos moksleiviai dalyvauja nuo 1992 metų.

Puikius rezultatus Lietuvos mokiniai parodė ir kitose tarptautinėse olimpiadose, vykusiose šią vasarą. Tarptautinėje 18-ojoje mokinių biologijos olimpiadoje, vykusioje Kanadoje, Lietuvos moksleiviai iškovojo tris bronzos medalius. Jaunieji fizikai iš Irane vykusios tarptautinės mokinių fizikos olimpiados parsivežė bronzos medalį ir pagyrimo raštus, o Maskvoje vykusioje tarptautinėje mokinių chemijos olimpiadoje Lietuvos mokinių komanda buvo apdovanota sidabro ir net dviem aukso medaliais.

LGITIC

JAV: lietuvis nušovė du lietuvius

JAV policija Georgia valstijoje sulaikė lietuvį verslininką, kuris turėjo finansinių problemų ir įtariamas nušovęs du savo darbuotojus lietuvius, kai šie paprašė pakelti atlyginimą.

38 metų įtariamasis Rolandas Milinavičius, kaip skelbia JAV žiniasklaida, policijai pasidavė liepos 28 d. Pranešama, kad verslininkas teisinosi buvęs įspraustas į kampą finansinių problemų ir ginklo griebėsi būdamas streso būklėje. R. Milinavičiaus policija ėmė ieškoti liepos 26 d., kai jo žmona biure rado nužudytus 28 metų kybartiškį vadybininką Martyną Simokaitį ir 25 metų darbuotoją Ingą Contreras. Darbdavys senokai JAV turėjo savo verslą „R.M. Auto International" – jis pirkdavo ir į Lietuvą siųsdavo senus automobilius. Kaip rašo "Respublika", išeivis iš Kauno R. Milinavičius yra turėjęs reikalų su Lietuvos teisėsauga. Nepatvirtintais duomenimis, jis išvyko į JAV prasilošęs kortomis ir negalėdamas atsiskaityti. Kaip aiškėja, skolos emigrantą persekiojo ir JAV. Žuvusiųjų pažįstamų tvirtinimu, Inga R. Milinavičiui buvo paskolinusi didelę sumą pinigų ir negalėjo jų išsireikalauti. Kybartuose gyvenęs M. Simokaitis, gavęs vizą 10 metų, su drauge Živile į JAV išvyko 2000-aisiais. Po įvykio, Ingos Contreras ir Martyno Simokaičio palaikai buvo kremuoti ir išskraidinti į Lietuvą. LGITIC

Naujas alkoholio kontrolės įstatymas

(ELTA). Daug emocijų sukėlusį Alkoholio kontrolės pakeitimo ir papildymo įstatymą pasirašė ir Prezidentas. Įstatymą pasirašęs valstybės vadovas Valdas Adamkus pabrėžia remiąs įstatymu numatytas pastangas stabdyti alkoholio vartojimo plitimą visuomenėje, tačiau yra įsitikinęs, kad reklamos ribojimas nėra pati veiksmingiausia priemonė šioje kovoje, ypač tarp paauglių.

Kadangi šis įstatymas įsigalios tik nuo kitų metų, Prezidentas siūlo Seimui rudens sesijoje įsigilinti į esminės šio reiškinio priežastis ir pasiūlyti papildomų priemonių, kurios padėtų efektyviau stabdyti alkoholizmo plitimą.

Kaip ELTA jau skelbė, birželio 21 dieną Seimas nusprendė nuo 6 valandos iki 23 valandos riboti bet kokio alkoholio reklamą Lietuvos jurisdikcijai priklausančių transliuotojų ir retransliuotojų transliuojamose programose. Išimtis nebus taikoma net silpnam vynui ir alui. Pagal iki šiol galiojusį įstatymą reklamuoti buvo draudžiama tik stipresnį nei 22% alkoholį, o reklamos draudimas galiojo nuo 15 val. darbo dienomis ir nuo 8 val. savaitgaliais.

Už tokį Alkoholio kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymą su posėdžio metu priimtomis pataisomis balsavo 61 Seimo narys, prieš buvo 4, susilaikė 10 parlamentarų.

Kreipimąsi į Prezidentą vetuoti šį įstatymą pasirašė 63 įvairių Seimo frakcijų atstovai, taip pat ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas. Už įstatymo vetavimą buvo šalies alkoholio gamintojai, kitos suinteresuotos institucijos. ❑

Bendruomenės baruose

Lietuvos Valstybingumo Šventė Adelaidėje

Vytautas Patupas

Su praėjusiu sekmadieniu užbaigėme švęsti Lietuvos Valstybingumo ir karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną. Šią mums dar ne visai įprastą Šventę, kuri Lietuvos Vyriausybės dekretu buvo įvesta 1992 metais, pradėjome š.m. liepos 1 dieną Lietuvių Namuose, kur mus žavėjo jaunųjų moksleivių atlikti tautiniai šokiai ir choro "Lituania" gražios lietuviškos dainos.

Lietuvos Valstybingumo Šventės išvakarėse, liepos 5 dieną, LR Garbės konsulė Adelaidėje Janina Vabolienė OAM Adelaidės Lietuvių Namuose suruošė priėmimą kviestiniams svečiams. Priėmime dalyvavo Pietų Australijos Vyriausybės bei opozicijos atstovai, Italijos, Graikijos, Čekijos, Norvegijos, Švedijos, Latvijos konsulai bei garbės konsulai. Taip pat priėmime dalyvavo ir lietuviams artimų šalių Adelaidėje bendruomenių pirmininkai bei mūsų bendruomenei vadovaujantys asmenys.

Supažindindama svečius su Lietuvos istorija, LR Garbės konsulė Adelaidėje Janina Vabolienė pristatė trumpą apžvalgą apie Lietuvos pasiekimus nuo karaliaus Mindaugo laikų iki šių dienų. Atvykę svečiai vėliau klausinėjo apie Lietuvą juos dominančiais klausimais, nes daugelis žinojo tik tiek, kad Lietuva 1990 metais atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos ir pasiskelbė nepriklausoma. Po LR Garbės konsulės žodžio ir kitų kalbų buvo sugiedoti Australijos ir Lietuvos himnai.

Pietų Australijos ministrė Carmell Zolla, atstovaujanti Pietų Australijos premjerui Mike Rann, po trumpos kalbos pakvietė visus pakelti tostą už Lietuvos Nepriklausomybę. Opozicijai atstovaujančios parlamentarės Michell Lensing kalboje buvo aiškiai jaučiama, kad ji yra gerai susipažinusi su Baltijos tautų istorija ir likimu.

Labiausiai visus žavėjo gražiai išstatyti lietuviški gintaro dirbiniai ir Kryžių kalną vaizduojantys įvairūs kryžiai, medžio skulptūrėlės bei koplytėlės. Visus domino 4 metrų aukščio koplytstulpis su Rūpintojėliu (Ramūno Vabolio kūrinys). Visi eksponatai buvo paskolinti artimų draugų ir draugių, kurie talkininkavo ir vaišių paruošime. LR Garbės konsulė padėkojo Liucijai Vaičiulevičius ir Antanui Pociui už parodos pristatymą ir visokeriopą pagalbą.

Gintaro ir kryželių parodėlė Adelaidės Lietuvių Namuose.

Po oficialios dalies visi svečiai vaišinosi prie puikaus maisto gėrybių stalo. Iš kalbų ir pašnekesių matėsi, kad visi buvo patenkinti priėmimu.

Vakaras praėjo geroje nuotaikoje, svečiams rodant susidomėjimą Lietuva. Be to, visi turėjo progos aplankyti Lietuvių Namuose esantį muziejų. Muziejaus svečių knygoje mirgėjo daug naujų parašų ir pastabų apie muziejuje, kurį dabar veda Marytė Neverauskienė, eksponatų gausumą ir jų istorinį individualumą Lietuvos ir lietuvių išeivijos gyvenime.

Italijos generalinis konsulas Tommaso Coniglio žavėjosi tautiniais motyvais išdekoruotais Lietuvių Namais ir prasitarė, kad jis mėgins paveikti italų jaunimą, kad ir jie išlaikytų savo tautines tradicijas.

Po kelių valandų svečiai, patenkinti įdomiu vakaru, skirstėsi į namus.

Padėka priklauso mūsų Garbės konsulei Janinai Vabolienei OAM už įdomiai pristatytą Lietuvos Valstybę, savo gimtąjį kraštą ir priminimą, kad Lietuvą reikia mylėti bei prisiminti visur ir visada. ❑

Buvusių ir dabartinių choristų susitikimas-pokylis "REUNION"

Aida Zastarskytė-Abromas

Kaip smagu prisiminti jaunystę, susitikti su draugais, pažįstamais, linksmai padainuoti. Visa tai buvo galima patirti choristų pokylyje "REUNION".

Liepos 29 dieną, po pietų į Sydnėjaus Lietuvių Klubą sugužėjo, suvažiavo esami ir buvę choristai, dirigentai, svečiai. Visi pakilia nuotaika, besišypsantys, išsipuošę.

Gražios ponios ir ponai skubėjo į salę, kur jų laukė puikiai padengti stalai ir fotografijų paroda, pasakojanti choro "Daina" istoriją nuo pat 1954 metų iki šių dienų. Maloniai jaudina širdį, kai pamatai save ar draugą nuotraukoje, kuri daryta prieš 50 metų, o gal ir daugiau. Malonu, kad renginyje dalyvavo LR Garbės gen. konsulas Sydnėjuje Viktoras Šliteris su ponia Juta.

Šventei dar neprasidėjus, salėje buvo jaučiamas šurmulys ir sujudimas. Operatorius Antanas Kramilius, jis yra ir choristas, vikriai sukinėjosi su kamera po salę, bandydamas užfiksuoti visus susirinkusiuosius. Juk tai gyvoji istorija!

Renginio organizatorė ir choro "Daina" pirmininkė Jadvyga Burokienė

Pagaliau susėdame prie stalų ir choro pirmininkė Jadvyga Burokienė paskelbia šventės pradžią. Beje, Jadvyga šio renginio sumanytoja ir iniciatorė. Ji pasveikino visus esamus ir buvusius choristus, dirigentus, svečius.

Kuo lietuviams, gyvenantiems Australijoje, svarbi daina? Daina yra galinga, ji jungia ir vienija mus į vieną šeimą. Per dainą išreiškiame meilę Tėvynei, gimtąjam kraštui. Tai ginklas, su kuriuo ėjome į laisvę. Tai susiliejimas su Lietuva, su gimtąja kalba. Prisimename tuos, kurie nuo pat pradžios dainavo chore, o dabar išėjo Anapilin. Džiaugiamės, kad choras turėjo nuostabius dirigentus, kurie išugdė dainingus choristus. Dėkojame dabartinei dirigentei Birutei Aleknaitei už jos energingumą, geranoriškumą, akompanuotojui Wojciech Wisniewski, kuris savo laisvalaikį skiria chorui ir rūpinasi, kad atliekamos dainos skambėtų kaip smuiko stygos.

Prisiminimai, prisiminimai...

Buvusio choro dirigento A.Plūko anūkas Ričardas Monk paruošė puikų nuotraukų pristatymą DVD, o Petras Burokas sudarė gražias reklamas šiam pristatymui ir susitikimui. Nuotraukose įamžinti įdomiausi momentai iš choro koncertų, gastrolių. Nuotraukos keičiasi viena po kitos. Štai 1954 metai su dirigentu Jonu Gaižausku, su Algimantu Plūku, choro krikšto nuotrauka. O štai prie Sydnėjaus operos teatro, kur choras buvo pakviestas dainuoti atidarymo šventėje, kita nuotrauka – lietuvių dainų šventėje ir taip iki šių dienų, šiandieninis choras, choro Valdyba ir t.t. Ekrane matome legendinius choro dirigentus. Tai – Kazimieras Kavaliauskas, Bronius Kiveris, Stasys Žukas, Zita Belkutė, Justinas Ankus. Jų nuotraukas auditorija pasitiko su didžiulėmis ovacijomis.

Scenoje – Sydnėjaus lietuvių choras "Daina".

Choro "Daina" dirigentė Birutė Aleknaitė (centre) su choristais, iš kairės: Pranas Andriukaitis, Jonas Barila ir Vytautas Burokas.

Dalis buvusių ir dabartinių choristų. Iš kairės: Jonas Abromas, Stasys Norvilaitis, Bronė Ropienė, Lilė Gaidžionienė, Izabelė Daniškevičienė, Cecilija Protienė, Jadvyga Burokienė, Jonas Šarkauskas.

Šiandien džiaugiamės buvusiais ir esamais choro daininkais, kurie keletą dešimtmečių puoselėjo lietuvišką dainą. Choro senbūviai: Jadvyga Burokienė, Lilė Gaidžionienė, Aldona Kolbakienė, Jonas Abromas, Kęstas Protas, Antanas Kramilius, Vitas Stasiūnaitis, Jonas Šarkauskas, Jurgis Bliokas (vienas iš pirmųjų choristų), Cecilija Protienė, Izabelė Daniškevičienė, Aleksandra Storpirštienė, Elvyra Belkienė, Bronė Ropienė ir kt.

Įdomu buvo prisiminti ir dar kartą pamatyti choriščių moterų rūbus nuo 6-o dešimtmečio pabaigos iki šių dienų. Ne vienas salėje stebėjosi gražiai išlaikytais rūbais, ir ne vieno akį džiugino dailiai pasirėdžiusios choristės. Nijolė Klemenytė-

Aida Zastarskytė-Abromas

Chan pristatė tautinius rūbus, kuriais

Nukelta į 5 psl.

Suvažiavo pasaulio anykštėnai

Nuotraukoje – Anykščiai iš paukščio skrydžio.

Plačiai reklamuotas Pasaulio anykštėnų 5-asis suvažiavimas ir Anykščių miesto šventė "Meilc gimtinei tvirti mes..." prasidėjo trečiadienį, liepos 25 d. anykštėno skulptoriaus Vytauto Šerio darbų parodos atidarymu Anykščių koplyčioje. Keturias dienas trukusioje šventėje dalyvavo Anykščių gyventojai, iš šio krašto kilę, Lietuvoje arba užsienyje gyvenantys menininkai, mokslininkai, medikai, politikai, verslininkai, kitų sričių atstovai.

Neseniai atnaujintam tiltui per Šventąją Anykščiuose buvo grąžintas vyskupo Antano Baranausko vardas. Šis vardas buvo suteiktas prieš 75 metus, 1932 metų liepos 31-ąją, tačiau sovietmečiu ir vardas, ir paminklinė lenta buvo panaikinti.

Ketvirtadienį, liepos 26 Lietuvos ir pasaulio anykštėnai mokslininkai, politikai, menininkai, verslininkai susitiko su Anykščių miesto gyventojais – mokytojais, medikais, miesto bendruomene. Buvo atidaryta anykštėnų dailininkų darbų paroda, koncertavo žinomi Lietuvos atlikėjai. Penktadienį Anykščių svečiai dalyvavo išvykoje Siauruku (siauruoju geležinkeliu) iki Rubikių ežero ir popietėje kaimo turizmo sodyboje. Anykščių miesto parke vyko krepšinio varžybos, netikėtumų surengė ir miesto policija.

Anykščiai pagerbė čia gyvenusio literatūros klasiko Antano Vienuolio atminimą – rašytojo gimimo 125-osioms gimimo metinėms vyko renginių ciklas "Antano Vienuolio kelias per Anykščius". Jis nusidriekė nuo A. Vienuolio gimtinės Ažuožeriuose iki paminklo rašytojui Anykščiuose.

Vakare šventiniai renginiai persikelė ant Vorutos piliakalnio, ant kurio, pagal legendą, stovėjusi Mindaugo pilis. Čia buvo demonstruojami liaudies amatai, buvo rodoma istorinė misterija pagal A. Vienuolio kūrybą.

Šeštadienį Anykščių senamiestyje nuo pat ryto šurmuliavo tautodailės ir prekybos mugė, o prie Kultūros centro vyko oficialus Pasaulio anykštėnų 5-ojo suvažiavimo ir miesto šventės atidarymo ceremonialas. Vėliau šventiniai renginiai pasklido po įvairias miesto erdves: vyko vaikų koncertai, atrakcionai, sporto varžybos, spektakliai, koncertai, prieškario personažų citynės, cirko pasirodymai, anykštėnų rašytojų ir vertėjų knygų mugė-paroda, literatūriniai pašnekesiai ir kt.

Vidurdienį anykštėnams koncertavo dainininkai, muzikai, operos solistai, pianistai. Sekmadienį šventinius renginius vainikavo didieji Šv. Onos atlaidai Anykščių Šv. Mato bažnyčioje.

(Pagal Lietuvos spaudą)

Klaipėdoje – Jūros šventė

Klaipėdoje tris dienas buvo švenčiama Jūros šventė. Iki liepos 27-osios ryto miestas buvo išdabintas daugiau kaip 1000 skambančių, plazdančių, vėją gaudančių puošmenų (žiūr. nuotr. dešinėje). Jūrų muziejuje prasidėjo pirmieji didžiausios metų fiestos renginiai. Penktadienį, liepos 27 d., per miestą pražygiavo karnavalinė eisena, o fejerverkai paskelbė oficialią šventės pradžią.

Jono kalnelyje 11 menininkų iš Lenkijos, Baltarusijos, Ukrainos, Italijos, Rusijos, Suomijos, Austrijos, Bulgarijos sukūrė unikalų smėlio skulptūrų parką. Menininkams specialiai iš Gargždų "Hidrostatybos" karjero buvo atvežta 300 tonų smėlio. Smėlio skulptūrų parke buvo galima pamatyti pasakų personažus, švyturį, laivus, Neptūno nuotaką ir kitas netradicines smėlio kompozicijas. Skulptūras įvertino komisija, o po to jas galėjo apžiūrėti ir Jūros šventės svečiai. Italės Mikela Ciapini skulptūra "Mergina valtyje" pripažinta geriausia. Antrąją vietą užėmė festivalio favoritu vadintas Viačeslav Borecki iš Lenkijos, sukūręs stuomeningą Neptūno nuotaką. Trečioji vieta atiteko iš Rusijos tolimojo Jekaterinburgo atvykusiam Grigorij Ponamariov, nulipdžiusiam Baltijos jūros piratą. Visi nugalėtojai apdovanoti piniginiais prizais ir stiklinėmis skulptūromis su Baltijos jūros smėliu.

Tos pačios dienos vakare nuo Klaipėdos miesto savivaldybės pajudėjo karnavalinė eisena – su Jūros šventės pradžia klaipėdiečius ir miesto svečius sveikino per 50 spalvingų personažų. Jie keliavo į Turgaus gatvę, kurioje tris šventės dienas šurmuliavo persirengėliai, linksmino egzotiški atlikėjai, vyko juodosios magijos seansai, ugnies ir cirko šou.

Danės upe senoviniu laivu „Kurėnas" atplaukusiam Neptūnui teko šauktis Perkūno pagalbos. Sužinojus, kad jūros velniai siekia sugriauti didžiausią metų fiestą, ugnies, garso ir magiškų ritualų pagalba tvarka buvo sugrąžinta, ir paskelbta ilgai lauktos šventės pradžia.

Jūros šventės dienomis vykusį gatvės teatrų festivalį šiemet pakeitė Teatro zona. Dėl Tiltų gatvėje vykstančio remonto, teatralizuoti renginiai koncentravosi Turgaus gatvėje – nuo Teatro aikštės iki Jono kalnelio.

Spektakliai, mini koncertai ir kiti teatralizuoti renginiai vyko keturiose scenose-pakylose, kurios įsikūrė prie Turgaus g. namų bei Tiltų ir Turgaus gatvių kryžkelėje.

Turgaus gatvėje buvo galima pamatyti itališkų šlagerių, cirko ir rytietiškų šou programas, šokių grupės „Tigrima" pasirodymą, naują vaikų studijos „Tamesa" mados kolekciją „Dabinuosi Jūros šventei" ir kitus reginius.

Nuotraukoje – pirmą vietą laimėjusi smėlio skulptūra – Mikela Ciapini "Mergina valtyje".

Šeštadienį, liepos 28-ąją, Turgaus gatvėje įsikūrė teatralizuoto triptiko "Kirpykla, grimerinė, drabužinė" artistai. Jūros šventės svečiai kartu su egzotiškais kostiumais pasipuošusiais atlikėjais galėjo pažaisti teatrą: grimuotis teatro grimerinėje, šukuotis teatro kirpykloje, kartu su artistais paplepėti teatro rūkomajame.

Sekmadienį Teatro zona taip pat nebuvo tuščia. Joje vėl šurmuliavo teatralizuoti gatvės projektai, keliaujančios šou programos.

(Pagal Lietuvos spaudą)

Religija, religijos – lietuvių akimis

Mažiau nei pusė Lietuvos gyventojų sutinka, kad laisvamaniai, pagonys ir dvasinio tobulėjimo grupės turi teisę viešai skelbti savo pažiūras, o Rytų religijų atstovams ir gamtos jėgų garbintojams tokią teisę pripažįsta vos ketvirtadalis. Nedidelė dalis žmonių yra netolerantiški net ir tradicinių krikščionių atžvilgiu – nepripažįsta jiems teisės turėti savo interneto svetaines, dirbti mokytojais, įsivaikinti, užimti svarbias pareigas valstybės tarnyboje. Tai rodo biržėlį „Vilmorus" atlikta 1001 Lietuvos gyventojo apklausa. Ją užsakė Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, siekdama ištirti, kokia Lietuvoje yra įsitikinimų (tikėjimo ar netikėjimo) laisvės padėtis.

Apie 84% respondentų nurodė, kad teisė viešai skelbti savo pažiūras per spaudą, radiją, televiziją turėtų būti garantuota tradiciniams krikščionims (Romos katalikams, ortodoksams, protestantams), – rašoma apklausos pranešime. Tik 45% tokią teisę pripažino ateistams, netikintiems ir laisvamaniams (sudarantiems 9.5% visuomenės), 40% – pagonims ir naujiesiems pagonims. Apie 37% apklaustųjų pritarė, kad ši teisė būtų garantuojama dvasinio savęs tobulinimo grupių („Gyvenimo menas", „Parapsichologijos akademija", „Scientologijos bažnyčia", „Transcendentinė meditacija") nariams, 29% – Rytų religijų atstovams, 26% – gamtos jėgų garbintojams (okulto grupėms, raganoms, Anastazijos pasekėjams ir kt.).

Tyrimas parodė, jog dar mažiau palankumo yra vadinamosioms krikščioniškoms sektoms. Tokių grupių kaip „Naujoji karta", sekmininkai, „Tikėjimo žodis" ir kt., narių teisei viešai skelbti savo pažiūras pritarė tik vos daugiau kaip ketvirtadalis apklausos dalyvių (27%), panašiai kaip ir musulmonams – 25%.

Nedidelė gyventojų dalis yra netolerantiška net tradicinių krikščionių atžvilgiu. Tyrimas parodė, jog 5.2% respondentų tradiciniams krikščionims nepripažino net teisės turėti savo puslapius internete, 6% – šių asmenų teisės dirbti mokytojais, 6.2 % – teisės įsivaikinti beglobius vaikus, net 9.8 % – teisės užimti svarbias pareigas valstybės tarnyboje ar būti Seimo nariais. Kaimo gyventojai ir moterys taip galvoja dažniau nei miestiečiai ir vyrai. Tačiau beveik pusė šių respondentų nurodė patys save laikantys tradicinių krikščioniškų bažnyčių nariais.

Absoliučiai stipriausią neigiamą nusistatymą tyrėjai, kaip ir buvo tikėtasi, užfiksavo satanistų atžvilgiu – apie 90% respondentų pasisakė prieš arba suabejojo šių asmenų teise į žodžio laisvę. Tokį priešiškumą, spėjama, nulėmė satanizmo ne kaip religijos ar pasaulėžiūros, bet kaip asocialaus reiškinio traktavimas.

Bendra apklausos rezultatų išvada: maždaug pusei Lietuvos gyventojų būdingas stiprus neigiamas nusistatymas islamo bei krikščioniškos kilmės naujųjų religinių judėjimų atžvilgiu. Toliau rikiuojasi gamtos jėgų garbintojai, naujieji krikščionys, rytietiškos kilmės religinės grupės, savęs tobulinimo judėjimai, pagonys, ateistai.

LGITIC

Kunigaikščių rūmai – ir Kaune?

Tikimasi, jog Kauno centre esantys Lietuvos ir Lenkijos valdovų praeitį menantys kunigaikščių rūmai vėl atgims – po rekonstrukcijos čia turėtų įsikurti galerija, miesto muziejus, istorinis statinys bus atvertas lankytojams. Iš Muitinės gatvėje esančių pastatų prieš pusmetį iškėlus psichiatrijos ligoninę, čia įsikūrė Vilniaus dailės akademijos (VDA) Kauno fakultetas. Naujieji šeimininkai, padedami miesto valdžios, ėmėsi aktyviai ieškoti lėšų kunigaikščių rūmams atgaivinti.

VDA Kauno fakulteto dekanas Raimundas Žiupka tvirtino, jog, norint atnaujinti šiuo metu gana vargingai atrodantį kadaise miestą puošusių pastatų kompleksą, reikėtų apie 50 mln. litų. Projektui įgyvendinti lėšų ketinama ieškoti Europos Sąjungos fonduose, tikimasi sulaukti valstybės, Kauno savivaldybės, šalies ir miesto verslininkų paramos. Pasak jo, labai svarbu tiksliai nustatyti, kokios būklės šiuo metu yra buvusių rūmų mūras, tinkas, pamatai. Statinių būklės tyrimo darbams Kauno miesto savivaldybė bei Kultūros paveldo departamentas jau skyrė 200,000 litų.

Kauno senamiestyje netoli Rotušės aikštės esančio pastatų komplekso istorija siekia XV amžiaus pradžią. XVI amžiaus pradžioje šioje vietoje stovėjo raudono molio gotikinių plytų rišimo būdu mūryti pastatų fasadai. Iki XVI amžiaus pabaigos vienas šių statinių buvo Lietuvos didžiųjų kunigaikščių ir Lenkijos karalių rezidencija. Greta esančiuose pastatuose glaudėsi pranciškonų vienuoliai. Vienuolyno pastatai karų su Maskva metu buvo apgriauti, tačiau 1669 metais atstatyti iš naujo. Juose gyveno ne tik vienuoliai, bet ir veikė bajorų teismas, muitinė. Vienuolynas buvo uždarytas XIX amžiuje. Visi gyvenamieji pastatai buvo sujungti, šalia pastatyta miesto ligoninė. Sovietmečiu čia buvo įkurta psichiatrijos ligoninė.

LGITIC

Padėka

"Dainavos" Valdyba dėkoja visiems nariams, savanoriškai padėjusiems įrengti Klubo patalpas. Ypatingai didelis ačiū p. Jūratei Ivinskienei (žiūr. nuotr. kairėje), kurios patarimų ir pastangų dėka „Dainava" gali pasigirti puošniu ir skoningu interjeru. Jūratė maloniai sutiko eksponuoti asmeninės gintarinių dirbinių ir papuošalų kolekcijos pavyzdžius, kurie patraukia ne vieno „Dainavos" svečio akį. Ši ekspozicija mums svarbi ne vien estetiškai – taip Klubo svečiai sužino apie mūsų bendruomenės tradicijas ir kultūrą. Netrukus čia galėsite išvysti Martinos Reisgienės ir Margaritos Kavaliauskienės rankdarbius.

„Dainavos" Valdyba

Choriščių rūbai nuo 6-ojo dešimtmečio pabaigos. Iš kairės: Lilė Gaidžionienė, Nijolė Jurkšaitienė, Milda Karpavičienė, Ida Barilienė, Veronika Kaminskienė, Onutė Kapočienė, Albina Liutackienė, Garry Penhall ir Aida Zastarskytė-Abromas.

Buvusių ir dabartinių choristų susitikimas...

Atkelta iš 3 psl.

choristės puošiasi iki šių dienų. Nijolei padėjo žavi maža lietuvaitė Ulytė Venckutė. Gal tai būsimoji choristė?

Lilė Gaidžionienė pademonstravo geltoną krempleno suknelę, kuri papuošta žalia išsiuvinėta juosta. Tai Anapilin išėjusios p. Juraitienės rankų darbas. Ji išsiuvinėjo visas choriščių sukneles. Nijolė Jurkšaitienė pristatė rugiagėlių spalvos suknelę su baltom tulpėm. Suknelės autorė – choristė Aldona Kolbakienė. O sukneles pasisiuvo pačios choristės. Milda Karpavičienė demonstravo abrikoso spalvos ansamblį, kurį sudaro sijonas ir palaidinė su žėrinčia gėle ant krūtinės. Tai labai įspūdingas ir turtingas rūbas. Ida Barilienė pristatė Juratės Ivinskienės ir Laimos Šliogerienės sumodeliuotą suknelę, papuoštą gintariniais karoliais. Šis stilius labai patiko choristėms. Tai kukli, bet labai elegantiška suknelė. Veronika Kaminskienė pademonstravo klasikinį juodos spalvos ansamblį. Juodas ilgas sijonas ir juoda palaidinė, išsiuvinėta auksiniais siūlais. Onutė Kapočienė pristatė ryškų įspūdingą klasikinį ansamblį. Juodais siūlais siuvinėta raudona palaidinė ir juodas sijonas. Albina Liutackienė pristatė dabartinį choriščių rūbą. Žalia palaidinė, kurią puošia juoda rožė ir juodas sijonas. Šį ansamblį sumodeliavo choristė Genutė Mikus. Genutė šiuos rūbus ir pasiuvo. Visus modelius salė sutiko audringais plojimais.

Toliau sekė choro pasirodymas. Choras padainavo dvi naujas dainas "Susitikt tave norėčiau", solo atliko Garry Penhall, pritariant chorui. Tai simbolinė daina, primenanti šio pokylio motyvą, ir antroji daina – "Žemaičių plentas".

Nespėjome apsidairyti, kai popietė artėjo į pabaigą. Salėje užgesus šviesoms pats virtuvės šefas Algis Venckus įnešė didžiulį šakotį, kuris spindėjo degančiom šaltosiom ugnelėm. Šį šakotį padarė žagarėlių meistrė Onutė Kapočienė. Visi vaišinomės kava ir choriščių iškeptais pyragais.

Pokylio pabaigoje buvę ir esami choristai sustoję užtraukė visiems žinoma dainą "Vakaro daina", kuri ir buvo ženklas atsisveikinimui. Bet mes neatsisveikiname visam laikui, o sakome: iki kito karto!

Ačiū Jums, brangieji, kad buvote, esate ir būsite! ❑

Pianistas Wojciech Wisniewski.
Visos nuotraukos Petro Buroko.

Uolos, opalai ir kupranugariai

(Žvilgsniai į seniausio žemyno vidurį)

Nijolė Jankutė

Tęsinys iš "M.P." nr. 27

Šiame milžiniškame parke gyvena 25 žvėrelių-gyvulių rūšys, 178 – paukščių, 73 – roplių/gyvačių ir net 4 – varlių, neskaitant laukinių kačių, kengūrų ir kupranugarių.

Fantastiškoji Uluru uola yra 348 m. aukščio, 9.5 km aplink, susidariusi prieš 600 mln. metų iš arkose smiltainio ir skalūno mineralų. Tuo tarpu netoliese stūksanti Kata-Tjuta – iš žvirgždo, basalto ir granito. Abi uolos tartum titaniškų medžių šaknys tęsiasi net iki 5 km po žeme. Kodėl, kaip šios uolos tartum kokie žemės guzai ar bambos atsirado šiose lygumose, geologai nežino, tik spėlioja, kad gal prieš milijonus metų skilusi žemės pluta jas išspaudė. O kodėl Uluru tokia raudona? Nagi, kad surūdijusi! Jos geležies mineralai, veikiami vandens ir deguonies, nurudo kaip dirvone pamestas akėtvirbalis!

KUNIYA TAKU Į MUTITJULU

Reiškia – keliaujam Smauglio taku galingo Uluru pakraščiais į vandens šaltinį jo šone. Sunku apsakyti vaizdą ir jausmą, kai slenki tartum kirminėlis grandioziška uolos papėde. Šis rausvai-oranžiniai-raudonas gamtos prajovas užima žadą! Jie – ne vientisa piramidės siena, bet tarpeklių, plyšių, olų, angų raudona griūtim veržiasi į priblokštą regėjimą. Uluru raukšlės, įdubimai, išgraužos sudaro fantastiškus raižinius, kaip ta, vadinama "smegenimis". Man ta vieta labiau panaši į gigantišką aborigeno veidą.

Ilgus metus šis masyvas buvo vadinamas vieno Australijos premjero – Henry Ayers – vardu. Linda pasakoja, kad ponas Ayers buvęs didelis šykštuolis: svečių sulaukęs uždegdavo žvakę. Jai sudegus buvęs ženklas svečiams eiti namo! Malonu girdėt, kad Uluru, kaip ir Kata - Tjuta (anksčiau Olga, vokiečių baronienė), atgavo savo tikruosius vardus.

Mutitjulu šaltinis iš tikrųjų yra "waterhole" gyvuliams, žvėreliams atsigerti. Aborigenai to vandens nenaudoja. Mutitjulu uolos puošiasi gilios senovės aborigenų piešiniais. Ši apylinkė garsi jų tikėjimu - padavimu apie smauglę Kuniya, kuri savo kiaušinius atnešusi į Kunyia Piti olą. Vingiuoti ruožai uoloje – tai jos šliaužimo žymės. Tuo tarpu nuodingoji gyvatė Liru kovėsi su Kunyios sūnėnu Kuka Kuka. Jų kovos iečių ženklai dar žymūs Uluru šone, kur dabar "minga" (skruzdės arba turistai) laipioja. Nuodingoji gyvatė Liru likusi gyva ir tebešliaužiojanti netoli šitos "waterhole".

KATA - TJUTA

Tai antroji šių raudonų lygumų keistenybė. Ją sudaro 36 apvalūs bazalto-granito kupolai tartum milžino krosnyje gerai iškepę mieliniai pyragai, apglaistyti oranžiniu kremu.

Uluru raukšlės, įdubimai, išgraužos.

Žygiuojam Walpa (Vėjo) tarpeklio taku. Aplink begalės žydinčios, žaliuojančios augmenijos. Pagaliau iš arti pamatau piktąją spinifex (tjampi) žolę, kurią aprašė čia keliavęs mano mėgiamas rašytojas Bill Bryson. Ji auga tuščiaviduriais apskritimais, grėsmingai iškėlusi pilksvų spyglių šepečius. Tuščiaviduriai spyglių galiukai yra iš silikato ir, palietus, įsibeda į odą. Spinifex – vienintelė gyvulių nečedama žolė, tačiau ji savo šaknų raizgynu laiko dirvožemį, kad vėjai jo neišnešiotų.

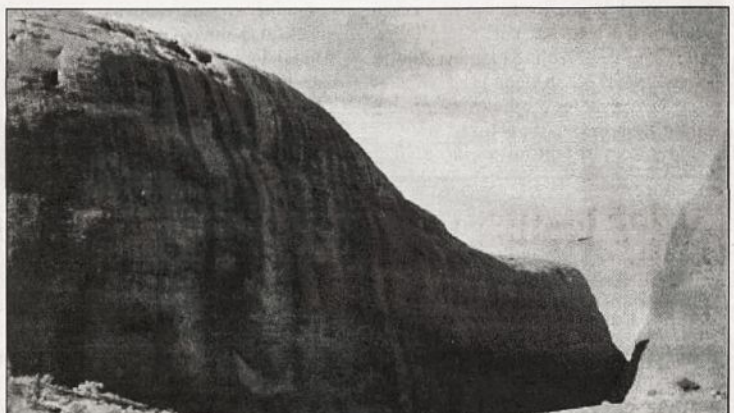

Walpa tarpeklis, Kata - Tjuta.

Mano bendrakeleivės – Margarita ir Zuzana fotografuoja dykumų augmeniją: raudonus fuchsia varpelius, gravilija, mulga krūmelius, mulla-mulla violetinius šepetėlius ir "poached egg" ramunes, kurios tikrai panašios į trynius keptuvėje.

Sugrįžę iš Vėjo tarpeklio palydim saulę vakarop, stebėdami kaip Kata-Tjuta kupolai keičia spalvas. Sutemus prie mūsų prisijungia keleiviai iš kito autobuso. Matyt ir jų "Karalius" sustreikavo. Keliaujant dabar jau reikės susispausti. Visi renkamės prie didžiulio laužo, prie ilgų stalų su kepsniais, vynu, arbata. Naktis šalta, skaidri kaip deimantas. Mėnesiena, galybė žvaigždžių. Ant stalo užšokęs jaunas vyrukas išvardina ryškiąsias žvaigždes ir planetas, švystelėdamas galingu prožektorium į kiekvieną. Esu patenkinta, kad jau lengvai surandu Pietų Kryžių ir senus pažįstamus – Venerą, Jupiterį, Saturną bei tolimuosius Arktūrą ir Regulą.

Bet nei vynas, nei arbata manęs nesušildo. Nuslenku prie laužo, kur būrelis keleivių šildosi ir dainuoja. Tarp jų ir mūsų iškalbingoji Linda. Ji niūniuoja tokią pažįstamą melodiją, kad akimirksniu atsidūriau Čikagos skautų stovykloje anais tolimais laikais. Tai gražioji sutartinė "Laužas dega, mes dainuojam", atkeliavusi iš tarptautinių stovyklų. Apie tai pasakiau Lindai, kuri pasigiria irgi buvusi skautuke. Sukimbam abi už parankių ir žingsniuodamos aplink laužą užtraukiam dviem kalbom – "Campfire, campfire", "Laužas dega", "We're singing", "Mums gera ir linksma!" Tikrai linksma ir nebešalta.

KARALIŠKASIS TARPEKLIS

Vėl pirmyn į šiaurę! Vėl raudoni smėlynai, pilksvi druskos krūmai ir raudonos dykumų pupos. Į pupas jos visai nepanašios, labiau į kipšiukus su liepsningai raudonais ragiukais ir juodom išverstom akim.

Tęsinys kitame *MP* nr.

Dar viena Virgilijaus Aleknos pergalė

Dukart olimpinis ir dukart pasaulio disko metimo čempionas Virgilijus Aleknа šeštadienį, liepos 28 dieną, Saragosoje (Ispanija) tapo tarptautinių lengvosios atletikos varžybų "Gobierno de Aragon" nugalėtoju. 35 metų vilnietis diską nusviedė 67 m 63 cm. V.Alekna iškovojo net 37-ąją pergalę iš eilės. Sėkmingiausias buvo ketvirtasis lietuvio bandymas. Pirmuoju mėginimu Virgilijus diską nuskraidino 66 m 61 cm, trečiuoju – 67 m 15 cm, penktuoju – 65 m 50 cm, šeštuoju – 66 m 2 cm, o antrasis bandymas nebuvo įskaitytas.

Antrąją vietą užėmė ispanas Mario Pestano - 65 m 63 cm, trečiąją – suomis Frantz Kruger – 64 m 97 cm. ❑

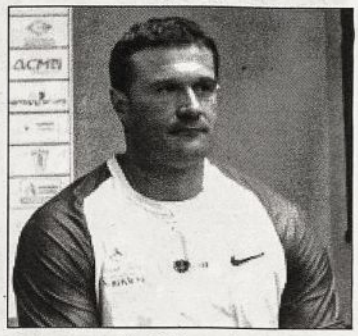

Du kart pasaulio disko metimo čempionas Virgilijus Alekna.

Mindaugas Griškonis – pasaulio jaunimo irklavimo vicečempionas

Sekmadienį, liepos 29 dieną, baigėsi Tarptautinės irklavimo sąjungos (FISA) pasaulio jaunimo (iki 23 metų amžiaus) irklavimo čempionatas, kuris vyko Škotijos Strathclyde mieste. "A" finale trenerio Alfonso Mikšio auklėtinis vilnietis Mindaugas Griškonis nusileido tik Naujosios Zelandijos atstovui Joseph Sullivan ir iškovojo sidabro medalį.

M.Griškonio laikas - 6:54,27. Beje, jis buvo laimėjęs visus atrankos bei kvalifikacinius plaukimus.

Kitas M.Griškonio ir jo porininko Kęstučio Keblio startas nusimato po mėnesio, Münchene, pasaulio suaugusiųjų čempionate, kur jie dviviete porine valtimi bandys iškovoti kelialapius į Beidžingo Olimpines žaidynes.

Aštuntąją vietą tame pačiame jaunimo čempionate Škotijoje iškovojo Aldonos Tamulevičienės treniruojama dvivietė porinė įgula - Lina Šaltytė ir Gabrielė Albertavičiūtė.

Vytauto Miliaus treniruojama dvivietė be vairininko įgula Saulius Ritter ir Marius Vaitiekus savo rungtyje buvo dešimti. ❑

Vilniuje – "aikido aikikai" festivalis

Vilniuje įvyko pirmasis Lietuvoje aikido aikikai festivalis, kuris supažindino visuomenę su unikalia Japonijos kultūra ir tradicijomis bei su vienu gražiausių japonų kovos menų – aikido. Tuo pačiu sporto komplekso "Sportima" imtynių salėje vyko tarptautinis aikido aikikai seminaras, kuriam vadovaus Japonijoje esančio pasaulinio aikido centro "Aikikai Hombu Dojo" instruktorius, septintojo dano aikido aikikai meistras Shoji Seki.

Tai pirmasis oficialus "Aikikai Hombu Dojo" tokio aukšto lygio atstovo vizitas Lietuvoje. ❑

Žydrūnas Savickas – "Grand Prix" laimėtojas

Klaipėdoje šeštadienį, liepos 28 dieną, vykusį pasaulio galiūnų "Didžiojo prizo" ("Grand Prix") etapą laimėjo Žydrūnas Savickas (žiūr. nuotr. dešinėje).

32-erių metų pasaulio čempionas laimėjo šešias iš aštuonių rungčių ir surinko 58 taškus, - praneša Lietuvos galiūnų federacija.

Antrą vietą užėmė Andrus Murumets iš Estijos. Jis surinko 48.5 taško. Trečioji vieta atiteko suomiui Jan Illikainen. Suomis surinko 40.5 taško.

Kitas Lietuvos atstovas Vilius Petrauskas su 37 taškais užėmė penktąją vietą, o Darius Miškelis, surinkęs 23 taškus, liko aštuntas.

Varžybose dalyvavo dešimt stipruolių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Suomijos, Švedijos, Islandijos ir Lenkijos. ❑

Iš lietuvių atimamas pasaulio čempionų titulas

Pasaulio ir Europos čempionai šokėjai Edita Daniūtė ir Arūnas Bižokas apskųs Tarptautinio sporto arbitražo teismo Lozanoje sprendimą, pripažinusį 3 mėnesių Editos Daniūtės diskvalifikaciją teisėta. Vadovaudamasi šiuo sprendimu, Tarptautinė sportinių šokių federacija (IDSF) panaikino šokėjų iškovotą pasaulio čempionų titulą.

Neseniai Lietuvos sportinių šokių federacija gavo oficialų IDSF raštą, kuriame pranešama apie „Grand Slam" varžybų Stuttgarte (Vokietija) ir pasaulio čempionato Arhuse (Danija) rezultatų panaikinimą. IDSF atėmė pasaulio čempionų titulą ir aukso medalius iš lietuvių čempionais paskelbdama italus Silvia Pitton ir Paolo Bosco.

IDSF taip pat paskelbė atimanti lietuviams abiejose varžybose skirtus reitingo taškus, Stuttgarte laimėtus medalius bei piniginį prizą – 1900 eurų. Būtent minėtų varžybų metu atliktas dopingo testas, po kurio šokėjos organizme rasta draudžiamo preparato sibutramino.

Arūnas Bižokas pasakojo, kad kuriamas specialus fondas, skirtas būsimiems

Iš kairės: Arūnas Bižokas, Edita Daniūtė ir Ritas Vaiginas.

teisminiams ginčams. Greičiausiai jis vadinsis „E. Daniūtės teisingumo fondu". „Jis skirtas, kad mus palaikę žmonės galėtų byloje paremti finansiškai. Mes nusprendėme apskųsti Tarptautinio arbitražo teismo sprendimą. Kol vyks byla, titulas negalės būti atimtas", - sakė A. Bižokas. Atsižvelgdamas į šį faktą šokėjas IDSF priimtą sprendimą vadina nekorektišku.

Kuriamas ne tik specialus fondas, bet ir interneto svetainė, kurioje bus pateikiama informacija apie bylą. ❑

1955 metų streikas Vorkutos 40-ojoje šachtoje

Edvardas Svilainis

Tęsinys iš "M.P." nr. 30

Tuo metu keitėsi prižiūrėtojų pamainos, ir jie išgirdo per radiją perduodamą mūsų pranešimą. Išgirdę puolė į štabo baraką, bet buvo jau vėlu. Viskas sustojo, lageris streikavo. Prižiūrėtojus perspėjome, kad į zoną nieko neleidžiame, išskyrus laisvą gydytoją. Paaiškinome jiems, jog paskelbėme streiką ir reikalaujame, kad atvyktų komisija iš Maskvos. Su vietine lagerio vadovybe derybų pareiškėme nevesią.

Šiaip vyko normalus lagerio gyvenimas, tik niekas nėjo į darbą. Laikėmės tvirtai, nors visus buvo apėmusi nervinė įtampa ir kankino nežinomybė. Iš atminties dar nebuvo išdilę 1953 metų įvykiai, nusinešę daugybę aukų. Tada vietos čekistams pavyko išprovokuoti riaušes ir sukurti pretekstą įsikišti ginkluotai kariuomenei. Tačiau dabar to nebuvo. Į lagerio zoną niekas neįsiveržė. Tik kartą lagerio viršininkas ir "operas"(operatyvinis darbuotojas) prie vartų bandė įkalbinėti kalinius, kad eitų į darbą, bet vėliau ir tie dingo ir daugiau nesirodė. Aplink lagerį sustiprino sargybą. Bokšteliuose budėjo po du sargybinius su kulkosvaidžiais. Tuo laiku šiaurėje nakties nebūna, dienos karštos. Atlaikę pirmąjį sukrėtimą, žmonės kepinosi prieš saulutę ir laukė, kuo viskas baigsis. Tiktai mūsų nematomas organizacinis centras koregavo viso lagerio gyvenimo tvarką. Viduje didesnių sukrėtimų neįvyko, tik šimtasiūlę kažkas buvo uždegęs. Tiesą sakant, stambesnę provokaciją nebuvo lengva surengti: visą parą šviesu, visur žmonės... Gal po savaitės mūsų ramybę pamėgino sudrumsti lagerio administracija. Vandens siurblinė buvo už zonos, tad ji pabandė nutraukti vandens tiekimą. Be vandens lageryje liko apie 6000 žmonių, ir dar ligoninė... Žmonėms reikėjo gamintis maistą, virinti vandenį ("kipiatoką") gėrimui ir t.t., ir t.t. Ne juokai. Nutarėme kasti duobę ir rinkti vandenį. Bet čia mus išgelbėjo vyr. gydytojas. Jis užprotestavo tokius administracijos veiksmus dėl galimos epidemijos. Tada vandenį ėmė tiekti. Praėjus kelioms dienoms po šio incidento, iš Maskvos atvažiavo komisija – gal penki ar šeši "ponai". Su jais į zoną atėjo lagerio viršininkas ir "operas". Prie vartų pastatėmė stalą, uždengėmė švaria staltiese. Iš viso lagerio surinkome kėdes, taburetes, suolus. Susirinkome visi. Kalbėjo vienas visų vardu. Pirmas reikalavimas – įvykdyti 1953 m. sukilimo reikalavimus, t.y. peržiūrėti bylas, leisti į darbą be sargybos, sušvelninti vidaus tvarką (lagerio režimą) ir nieškoti streiko organizatorių. Komisija lengvai su viskuo sutiko ir pažadėjo nedelsiant pradėti vykdyti įsipareigojimus. Po pusantros savaitės "poilsio" visas lageris pradėjo darbą. Iš tiesų lageryje tapo juntamai laisviau. Daugelį kalinių išleido dirbti be sargybos, kai kas net įsitaisė gyventi už lagerio. Taip kokį mėnesį pagyvenome ir mes. Bet po to mus – streiko aktyvistus – surinko ir nugabeno į 62-ąjį baudžiamąjį lagerį. Nukirpo plaukus, ir vėl tapome senojo režimo kaliniais. Be to, čekistai šalia esančios 8-osios šachtos lageryje išprovokavo politinių kalinių ir kriminalistų skerdynes. Su lagerio administracija kilo incidentas, kurio metu nukirpome plaukus lagerio režimo viršininkui ir paskelbėme trijų dienų gedulą. Iškėlėme ant vandens siurblinės juodą vėliavą (juodo čiužinio impilą) ir tris paras neįsileidome į zoną valdžios. 62-asis lageris yra Vorkutos miesto ribose, todėl čekistai nedrįso imtis jokios prievartos. Tik sustiprino sargybą ir po trijų dienų paskelbė viso lagerio etapą. Per dieną jam buvome paruošti, o vakare jau sėdėjome gyvuliniuose vagonuose, tempiamuose į tolimą kelionę per Uralą, Krasnojarską į Irkutsko sritį, Taišeto rajoną. Atvykome į Ozelago karaliją... Mus išlaipino Vycharevkos stotyje ir nuvarė į galutinę gyvenvietę miškuose (taigoje), buvusius japonų belaisvių lagerius, ties Andziobos stotimi. Čia praleidome visą 1955 - 1956 metų žiemą. Į darbą niekur nevarė, tik išvesdavo į taigą malkų lagerio reikmėms pargabenti.

Nuotraukoje – tolumoje 40-ta šachta.

1956 metais iš Maskvos po visus sovietų lagerius pradėjo važinėti komisijos ir "dosniai" dalyti – kam laisvę, kam trumpesnį bausmės laiką. Atėjo didysis "tautų kraustymosi" laikotarpis: paleistieji skubėjo namo, likusieji buvo renkami į Mordovijos ir kitus specialius koncentracijos lagerius. Tada atrodė, kad sudrebėjo komunistinės Rusijos pamatai ir baigiasi didžiojo sovietų GULAG'o galybė...

1955 m. Vorkutos visuotinio streiko organizacinio komiteto narius iš 62-ojo baudžiamojo lagerio perkėlė į Gorkio, Vladimiro ir kitus SSSR kalėjimus. Likusius lageryje, tarp jų ir mane, kaip jau minėjau, vėliau išgabeno Sibiran – į Taišeto rajoną. Aplinkui buvo vien MGB tarnautojų ir lagerių sargybos gyvenvietės. Su vietiniais lageriais ryšių neturėjome. Dirbti atsisakėme. Tačiau ir čia galiausiai mus pasiekė 1956 m. komisijų rojus: ką paleido, kam sutrumpino bausmės laiką – kaip ir visuose GULAG'o imperijos lageriuose...

Didžiuojuosi streiko organizatorių ir jų bendraminčių ryžtu ir pasiaukojama kova dėl kalinių – ne tik savęs, bet ir visų tuo metu kalėjusių – išsilaisvinimo. Šis judėjimas privertė valdžią sušvelninti režimą, netiesiogiai priartindamas blogio imperijos žlugimą ir Lietuvos valstybės atgimimą. ❑

Emigrantai keičia vestuvių papročius

„Žinomą vestuvių fotografą rekomenduojame užsisakyti prieš metus iki tuoktuvių", – visai nejuokauja 24 metų Simona ir 25 metų Jolita, įsteigusios paslaugų studiją „Bacio" („Bučinys"), – "kitaip reikės tenkintis prastesnio lygio fotografu arba netgi asmeniniu aparatu". Taip jos kalba apie emigrantų bangą, kuri vasaros metu grįžta į Lietuvą susituokti.

Emigrantus jaunosios verslininkės vadina geidžiamais klientais, nes jie negaili vestuvėms pinigų ir reiškia mažiau pretenzijų. Tačiau didžioji dalis emigrantų tuokiasi liepos - rugpjūčio mėnesiais.

Tokia vestuvininkų koncentracija sukuria paslaugų trūkumą – ima trūkti muzikantų, fotografų ir filmuotojų. Neužtenka ir tinkamų vietų pobūviams, nors žiedus mainančios porelės pasiryžusios už tai pakloti ne vieną tūkstantį litų.

Su klientais Airijoje ar Anglijoje Simona ir Jolita bendrauja elektroniniu paštu ar kompiuterinės telefonijos tinklu. Didelė dalis emigrantų užplūsta grįžę kalėdinių atostogų. Tada – pats derybų metas.

Tačiau moterys nesiskundžia – derybos su emigrantais daug paprastesnės negu su čiabuviais. „Vietos žmonės labai save riboja, o emigrantų nereikia kaulyti pinigų, – užsienyje dirbančiais lietuviais patenkinta Jolita. – Aišku, jie daugiau uždirba nei Lietuvoje gyvenantys žmonės, galbūt mus nusisamdo tik už savaitgalio viršvalandžių atlygį. Tačiau už didesnę pinigų sumą mes organizuojame daugiau pramogų."

Pasak vedybų organizatorių, būtent pramogų šiais laikais pageidauja grįžtantieji į Lietuvą tuoktis. Ir apskritai emigrantai atneša naujų vėjų į vestuvių papročius bei juos keičia. Labai retas atvejis, kad grįžęs lietuvis pageidautų tradicinių vestuvių su piršliu pakaruokliu.

Užsienyje dirbantis jaunimas mano, kad piršliai ir svočios – atgyvena. „Nemažai lietuvių pabuvojo, tarkime, anglų vestuvėse. Tokie jau nebenori tradicinio lingavimo prie stalo šalia graudžiai degančio rūtų vainikėlio, – sako Simona. – Jie nori ko nors modernaus ir įspūdingo – ugnies šou ar galingų fejerverkų." Keičiasi ir vestuvininkų samprata apie fotografiją, vestuvių muziką. Į anksčiau madingas fotoateljė emigrantai beveik neužsuka.

Vestuvių planuotojų manymu, didžiulis pageidavimas yra pokylių salės. „Daugelis nori, kad būtų graži salė, aplink dar gražesnė gamta ir koks nors ežerėlis. O pasiūlos nėra – pobūvių salės užsakomos taip pat prieš metus iki vestuvių", – kalba Simona.

Bet ir čia verslininkės mato emigrantų pliusus: „Emigrantai kažkodėl suvokia šį trūkumą ir nesikabinėja, o vietiniai nori visko ir labai pigiai." Be to, užsienyje dirbantys lietuviai savo vestuvėse randa daugiau šventės nei rūpesčio. Pasak jaunųjų verslininkių, dažnas net nežino savo vestuvių puotos smulkmenų, todėl nuoširdžiai nustemba ir džiaugiasi.

Rolandas Parafinavičius, "L.T."

THE VICTORIAN HONOUR ROLL OF WOMEN -

Nominations for 2008 now open

The Victorian Honour Roll of Women recognises and celebrates the achievements of women from all walks of life. It honours Victorian women who have made a significant contribution in a particular field, or a lasting contribution that benefits the lives of other women and/or their communities in Victoria, Australia and internationally.

The Honour Roll was launched on 7 May 2001 as part of the Women Shaping the Nation Centenary of Federation celebrations and the government's commitment ends next year in 2008, marking the Centenary of Women's Suffrage (women's right to vote) in Victoria.

Each year, any community is invited to nominate women and the Minister for Women's Affairs announces the new recipients to the Honour Roll as part of International Women's Day celebrations on 8 March.

Call for nominations for the 2008 Victorian Honour Roll of Women.

Do you know someone who has made an outstanding contribution in their community? Nominate her now for the 2008 Honour Roll.

Nominations forms in Word and PDF form can be downloaded from the Office of Women's Policy website

www.women.vic.gov.au

Hard copy versions can be forwarded by calling **(03) 9208 3129**.

Nominations close on Friday 22 September 2007 at 5p.m.

Iš Redakcijos pašto

Gerb. Redaktore,

Vasario 29 dieną Sydnėjaus Lietuvių Klube "Dainava" įvyko buvusių ir dabartinių Sydnėjaus "Dainos" choristų pokylis "Reunion". Apie tai, be abejo, kas nors parašys.

Norėčiau tik paminėti, kad pokylyje pasigedome Onutės Grosienės, nuo pirmųjų dienų – 1954 metų – choro senjūnės ir mecenatės. Iš jos gautą laišką perskaitė Antanas Kramilius:

"Sydnėjaus lietuvių chorui"Daina",
mielam choro"Daina" sekretoriui,

Mielas Antanėli, ačiū už kvietimą į choro garbingą istorinį susitikimą "sumanyta - padaryta". Ačiū, kad Tu manęs dar neužmiršai, bet gaila asmeniškai dalyvauti negalėsiu, nes mano rankos ir kojos neklauso manęs.

Pergyvenus baisius, nelauktus ir netikėtus sunkumus gyvenime, dabar ramiai gyvenu ir leidžiu savo senatvės pilkas dienas mano gerųjų anūkų globoje.

Prisimenu naujakurio pradėtą gyvenimą toli nuo Tėvynės, svetimam, nežinomam krašte. Pasiilgę savųjų, pėsti, važiuoti skubėjome kas sekmadienį į bažnyčią susitikti ir pasikalbėti. Lankėm minėjimus, susirinkimus ir niekas nebuvo per sunku, ar nuobodu.

Atsiradus dainą mylinčių, sudarėm chorą, dainavom, giedojom ir tapom geriausi Tėvynės ambasadoriai,nes šio krašto žmonės nežinojo, kas tie lietuviai ir kaip jie atsirado šiame krašte.

Mieli choro vadovai, dabartiniai ir buvusieji choristai, visi dainą mylintieji, palikę vargus ir rūpesčius, šiandien šio istorinio susitikimo metu džiaukitės, linksminkitės, dainuokit ir prisiminkite prabėgusį nesugrąžinamą laiką.

Savo mintimis esu su jumis.

Skiriu chorui "Daina" $100.

Visus mylinti ir gerbianti buvusi choristė **Ona Grosienė**
2007.07.29"

P.S. Dar nebuvo choro koncerto, kuriame Onutė Grosienė – dalyvaudama ar negalėdama dalyvauti – visada surasdavo stambią auką choro "Daina" gyvasčiai. Taip pat ir Marytė Paltanavičienė sveikina "Dainos" chorą su $50 auka. **A.K.**

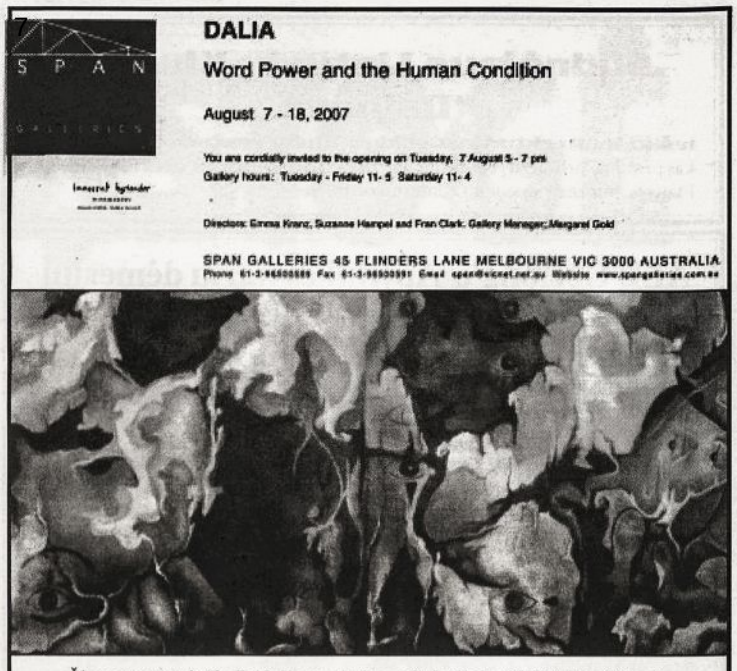

Šių metų rugpjūčio **7-18 dienomis Span Galerijoje, 45 Flinders Street, Melbourne, įvyks Dalios Antanaitienės meno paroda, pavadinta "Žodžio jėga ir žmogaus padėtis"**

Lankymo valandos: antradieniais - penktadieniais – **nuo 11 val. ryto iki 5 val. p.p.** šeštadieniais – **nuo 11 val. ryto iki 4 val. p.p.**

Padėka

Pasaulio Jaunimo Dienų Paramos Komitetas nuoširdžiausiai dėkoja poniai Vitalijai Jakštienei iš tolimojo Queensland'o už $100 auką, tuo įgalinant lietuviškąjį jaunimą dalyvauti vienkartiniame renginyje "Pasaulio Jaunimo Dienos Sydnėjuje 2008 metais".

PJD Paramos Komitetas - Sydney

Melbourno lietuvių dėmesiui

Melbourno lietuvių bendruomenės nariai kviečiami atvykti į Melbourno Lietuvių Namus, 44 Errol Street, North Melbourne, **sekmadienį, rugpjūčio 12 dieną, 1 val. p.p.** – bus įdomi bendruomenės popietė.

1 val. po pietų Jubiliejinėje salėje pakartotinai vyks ALB Melbourno Apylinkės Valdybos rinkimai. Po nesėkmingų rinkimų liepos 29 dieną, tikimasi, kad atsiras bent trys savanoriai kandidatuoti į Apylinkės Valdybą. Ši popietės dalis užtruks ne ilgiau kaip 20 minučių. Šiuo metu Melbourno lietuvių tarpe vyksta aktyvus tautiečių iš vidurinės ir jaunesnės kartos verbavimas kandidatuoti į ALB Melbourno Apylinkės Valdybą.

Po rinkimų visi kviečiami pasiklausyti Dennio Gaylard ir Birutės Prašmutaitės įspūdžių iš kelionės šią žiemą į Lietuvą. Popietėje taip pat išgirsite apie Birutės dalyvavimą TMID suruoštame seminare Vilniuje "Užsienio lietuvių ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymo galimybių įvairovė ir raida". Ši dalis bus įdomu tiems tėvams Melbourne, kurie gal norėtų savo vaikams įsteigti lietuvišką vaikų darželį. Bus rodomos nuotraukos ir atsakoma į įvairius klausimus.

Laukiame mūsų tautiečių iš įvairių lietuvių bendruomenės kartų. Po popietės bus laiko asmeniškai pasikalbėti su ALB Krašto Valdybos ir naujos Melbourno Apylinkės Valdybos nariais.

ALB Krašto Valdyba

Pagerbdami

A†A Audronę Kovalskienę

Vietoj Gėlių aukojame "Mūsų Pastogei" $150.

Pajauta Daukienė
Lucy ir Ridas Daukai
Pajauta ir Juhani Pullinen

A†A Audronei Kovalskienei

staiga iškeliavus amžinybėn, gilią užuojautą reiškiame vyrui Jurui, sūnui Arūnui su šeima, sesutei Danutei, giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime

Tamara, Benius Vingiliai ir šeima

A†A Janinai Čiunovienei

mirus, visiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Gold Coast lietuviai

A†A Liudai Didžienei

mirus, liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame sūnų Martyną su šeima, dukrą Ievutę Arienę su šeima ir visus artimuosius.

Alisa ir Vincas Baltrukoniai

Sydnėjaus Lietuvių Klubas "Dainava"

ieško kontraktoriaus valdyti Klubo restoraną. Savo paraiškas prašome pristatyti į Klubo raštinę **iki rugpjūčio 13 dienos.** Platesnę informaciją suteiks Klubo menedžeris.

ALB Geelong'o Apylinkės narių dėmesiui

Metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 12 dieną, 2 val. p.p. Lietuvių Namuose, Pettitt Park, Beauford St., Bell Post Hill.

Nario mokestis bus renkamas nuo 1 val. p.p. Tik nariai, susimokėję nario mokestį, turės teisę balsuoti.

SUSIRINKIMO DIENOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Prezidiumo kvietimas.
3. Dienotvarkės priėmimas.
4. Mirusiųjų pagerbimas.
5. Praėjusio metinio susirinkimo protokolo skaitymas ir jo priėmimas.
6. Pranešimai:
   a. Apylinkės Valdybos pirmininko
   b. Iždininko
   c. Revizijos Komisijos
   d. Organizacijų
7. Diskusijos dėl pranešimų ir jų priėmimas.
8. Mandatų Komisijos sudarymas.
9. Apylinkės Valdybos rinkimai.
10. Revizijos Komisijos rinkimai.
11. Kiti reikalai, pasiūlymai, diskusijos.
12. Susirinkimo uždarymas.
13. Tautos Himnas.

Po susirinkimo, visi kviečiami pasilikti kavutei ir užkandžiams! Kviečiame visus dalyvauti.

ALB Geelong'o Apylinkės Valdyba

Sydnėjaus Lietuvių Moterų Socialinės Globos Draugija, Inc. ruošia

Koldūnų popietę

sekmadienį, rugpjūčio 26 dieną, 1 val. p.p., Lietuvių Sodyboje Engadine.

Kaina – $10 (koldūnai ir kavutė su pyragaičiais).

Maloniai kviečiame apsilankyti popietėje ir linksmai praleisti laiką gražioje aplinkoje.

SLMSG Draugijos Komitetas

ALB Melbourno Apylinkės narių Metiniame susirinkime **neišrinkus naujos ALB Melbourno Apylinkės Valdybos yra šaukiamas**

antras specialus susirinkimas,

kuriame bus renkama nauja ALB Melbourno Apylinkės Valdyba.

Susirinkimas įvyks **sekmadienį, rugpjūčio 12 dieną, 1 val. p.p. Jubiliejinėje salėje.**

Kviečiame visus dalyvauti.

Bronius Zumeris,
ALB Melbourno Apylinkės Valdybos pirmininkas

TALKA – SYDNEY

16-20 Meredith St., Bankstown (naujame Sydnėjaus Lietuvių Klube)
Darbo valandos: **sekmadieniais**, nuo **12** val. ryto iki **14.30** val. po pietų.
Elė Kains, Ph: (02) 9782 0082.
P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.

"Mūsų Pastogė": Skelbimai, užuojautos ir pan. priimami ne vėliau pirmadienio 10 val. ryto.
(Po pietų laikraštis perduodamas spaustuvei)
Deadline for ads – Mondays 10 a.m.

LITHUANIA: Honorary Consuls in Australia

Jurisdiction:.....New South Wales, Queensland and the Australian Capital Territory.
Mr Viktoras Šliteris, Honorary Consul-General
40 B Fiddens Wharf Road — Tel.: **(02) 9498 2571**
Killara, NSW 2071 — Fax: **(02) 9498 2571**
Hours of Business: Monday-Friday: 10.00 a.m. – 4.00 p.m.

Jurisdiction:.....South Australia, Western Australia and Northern Territory.....
Ms Janina Vabolis, Honorary Consul
25 McLachlan Avenue — Tel.: **(08) 8294 3792**
Glenelg North, SA 5045 — e-mail: **jvabolis@chariot.net.au**
Hours of Business: Monday-Friday: 10.00 a.m. – 4.00 p.m.

Jurisdiction:.....Victoria and Tasmania.....
Mr Andrew Žilinskas, Honorary Consul-General
56 Somers Street — Tel.: **(03) 9819 5515**
Burwood, VIC 3125 — Fax: **(03) 9808 8300**
Hours of Business: Fridays: 9.00 a.m. – 5.00 p.m. — e-mail: **litconmelb@bigpond.com**

DAINAVA

LITHUANIAN CLUB

16 - 20 Meredith Street, Bankstown
Tel.: (02) 9708 1414 **E-mail: contactus@lithuanianclub.org.au**
www.lithuanianclub.org.au

Klubas veikia kiekvieną dieną nuo 11 val. ryto.

Restoranas - kavinė "Europa" dirba:
Antradieniais – Šeštadieniais
Pietūs **12.00 val. – 2.30 val. p.p.**
Vakarienė **5.30 val. p.p. – 9.00 val. p.p.**
Sekmadieniais **12.00 val. – 7.30 val. p.p.**
(Sekmadieniais po 7.30 val. tik užsakymo atveju).
Virtuvės šcimininkų tel.: **Gary – 0400 401 703** **Al – 0417 674 599**

HAPPY BIRTHDAY !

Dine Free!!! **Friday to Sunday**
Lunch 11.30 - 2.30 & **Dinner** 5.30 - 9.00
Free main course to the value of $ 25.00 & glass of wine or bubbly . This offer is extended to group bookings of 6 people or more.

2 Meals for the price of 1

A choice of the following meals will aply to this promotion

Rump Steak –	$16.50	**Children's meals:**	
Grilled Fish –	$15.50	Fish, Chips & Salads –	$9.50
Lamb Shank –	$17.90	Steak, Chips & Salad –	$10.50
Chicken Schnitzel –	$14.50	Chicken Tenders,	
Seafood Basket –	$14.50	Chips & Salad –	$9.50

Available Lunch and Dinner Monday to Thursday
Conditions apply: Receive the lesser priced meal free. No Takeaway Meals. Dinner orders must be placed by 7.30 p.m.

"Dainavoje" **kiekvieną dieną** žaidžiamas **KENO**.
Fridays – $50 Weekly Prize

Meat Raffles Every Friday Evening.
Tickets on sale from 5.30 p.m. Raffle at 6.30 p.m.

Members Badge Draw **Every Sunday Evening**
between 6 p.m. and 8 p.m. Club membership $5 per year.

"Pick the Joker" Every Friday at 8 p.m.
Currently stands at **$350** (Unless won)

Primename, kad jau laikas susimokėti Lietuvių Klubo "Dainava" metinį nario mokestį, kuris 2007-2008 metams yra $5.00. Visiems nariams bus išduodamos vardinės magnetinės kortelės.

Foundation and Ordinary members of the Lithuanian Club are invited to nominate **for the position of Director of the Lithuanian Club for the 2007/2008 year.**
Nomination forms can be obtained from the Club's Office during trading hours or from Club's website **www.dainava.com.au**
Nominations must be forwarded to Club's Office and **close on Friday 31st August at 4.00 pm.**
Board of Directors

Klubo narių ir jų svečių dėmesiui.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY
Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.
Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga
Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: **P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.**
Lietuvių Klubas "Dainava", 16 - 20 Meredith Street, Bankstown.
Tel.: **(02) 9782 0080**, E-mail: **mpastoge@bigpond.com**
Tinklalapis: **www.users.bigpond.com/mpastoge**
Redaktorė Dalia Doniela
Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Kęstutis Protas, Vytenis Šliogeris
Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Spausdinamuose rašiniuose reiškiama nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone
Prenumerata metams $65.
Užsienyje oro paštu - $140.00. N.Zelandijoje oro paštu $115.00.
Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.
Apmokamų skelbimų kaina: $6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.
Lietuviškoms organizacijoms 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.
Šventiniai sveikinimai – $20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – $25.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.